

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma

Khall 03.12.2024
201/02.02.00/2024

Julkinen

Valmistelija

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001, hallintojohtaja Petra Juutinen, p. 040 5837 200 ja palvelusihteeri Katri Heikkinen, p. 040 7494 499.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma, joka laaditaan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Hallintosäännön 64 §:n mukaan kunnanhallitus päättää talousarvioesityksestä ja kunnanvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat palvelualuekohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet seuraavan kolmen vuoden ajalle.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat vuosina 2022 - 2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi, sillä koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve pysyy painelaskelmassa kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pientymisen vuoksi.

TE-palvelu-uudistuksen myötä valtion TE-palvelut siirtyvät kunnille vuoden 2025 alkaen. Kajaanin kaupunki toimii Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen vastuukuntana ja työvoimaviranomaisena. TE-uudistuksessa siirtyvät palvelut ja kasvavat vastuut työttömyysetuuskuluista korvataan kunnille valtionosuuksina.

Talousarviossa on varauduttu kahden prosentin henkilökustannusten sopimuskorotuksiin. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Vuosina 2025 - 2027 kunta-alan

ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024 - 2027.

Vuoden 2025 talousarvio on laadittu vuoden 2023 tilinpäätöksen, vuoden 2024 talouden seurantatietojen ja vuotta 2025 koskevien taloudellisten ennusteiden ja kehitysnäkymien perusteella. Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026 - 2027 talous- ja toimintasuunnitelman laadinnassa on huomioitu kehittämisohjelman linjaukset.

Palvelualueen määrärahakehitys on yhtä kuin palvelualueen tuloslaskelman toimintakate. Lähtökohtana on ollut vuoden 2024 kustannustaso. Kunnanhallitus edellytti kehyspäätöksessään ja talousarvion laadintaohjeessa toimintamenojen sekä palvelurakenteen kriittistä tarkastelua osana talousarviovalmistelua. Pitkän aikavälin investointisuunnitelmassa on otettu huomioon taloudellinen tilanne, väestökehitys, palveluverkko sekä palvelutuotannon tarpeet.

Valtionosuuksia arvioidaan saatavan vuonna 2025 yhteensä 2 537 505 euroa ja kotikuntakorvausta 362 384 euroa.

Vuoden 2025 tuloveroprosentiksi on päätetty 9,4 prosenttia. Kunnan talousarvion ja -suunnitelman verotuloennusteet perustuvat pääsääntöisesti kuntaliiton laatimiin ennusteisiin. Vuonna 2025 verorahoitus kasvaa jonkin verran vuoden 2024 tasoon nähden. Arvion mukaan tuloveroa kertyy 5 140 000 euroa vuonna 2025. Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 413 000 euroa ja kiinteistöverotuottoja 1 550 000 euroa vuonna 2025. Kiinteistöverotuotossa on huomioitu kunnanvaltuuston päätös 14.11.2024 § 36 vakituisten asuntojen kiinteistöveron korottamisesta 0,65 prosenttiin ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron korottamisesta 1,25 prosenttiin. Yhteensä verotuloja arvioidaan kertyvän noin 7,1 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Vuosikate on 1 550 683 euroa, mikä kattaa 101,2 % poistoista. Poistoja kertyy yhteensä 1 518 377 euroa. Tilikauden tulos on 50 972 euroa ylijäämäinen. Vuosille 2025 - 2026 laaditun kehittämisohjelman toimenpiteet ovat mukana talousarviossa ja ne vahvistavat erityisesti vuosien 2026 - 2027 toimintakatetta.

Investointeihin on varattu 596 000 euroa vuodelle 2025. Tulorahoituksen osalta tuleviin vuosiin liittyy vielä paljon epävarmuutta. Valtionosuuksien tuleva taso vuodelle 2025 selviää lopullisesti vasta vuoden 2024 lopussa. Taloussuunnitelmavuosi 2026 on arvion mukaan noin 438 133 euroa ylijäämäinen ja vuosi 2027 arviolta 606 394 euroa ylijäämäinen. Myös investointitaso säilyy maltillisena suunnitelmavuosina. Lainamäärän arvioidaan laskevan ja olevan vuoden 2025 lopussa 5 610 euroa / asukas.

Esittelijä

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan
päättöehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja toimintasuunnitelman sekä taloussuunnitelman vuosille 2026 - 2027.

Lisäksi kunnanhallitus päättää oikeuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan tekemään tekniset korjaukset talousarviokirjaan.

Kunnanhallitus:

Toimeenpano: kunnanvaltuuston käsittelyyn.
Muutoksenhakukielto (asia koskee valmistelua).